

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, poštni predal št. 168.

Naslov za telegrame: »Naprejek«, Ljubljana.

Čekovni račun št. 13.807.

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VII., šte. 2.
Četrtkova
„Naprejeva“ številka
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo
Kmetско-delavske zveze
Stane letno 60 Din — mesečno 5 Din

Stane mesečno Din 25—
za inozemstvo Din 35—

Oglasi:

Prostor 1×55 mm 60 par. Mali oglasi: beseda
60 par, najmanj 5 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne
priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

Diktatura PP režima.

Vlada je razpustila z izjemnim zakonom o zaščiti države s katerim je pred 4 leti razgnala komunistične organizacije in njih zastopnike v parlamentu, sedaj tudi Radičeva stranka. S tem je PP režim dokazal, da lahko obstaja naša država v sedanji obliki samo, če se odpravijo vse temeljne državljanske pravice, državna organizacija pa postavi pod zaščito bajonetov in fašistično organizirane velikosrbske mladine. Zakon o zaščiti države vzel milijonom naših državljanov temeljne državljanske pravice. Ta brutalni način vladanja, ki jo uporablja režim, da ozdravi državno krizo, ki jo je rodila splošna nezadovoljnost, to krizo vsemu svetu prav jasno kaže. Z uporabo zakona je napovedal PP režim zaenkrat še nekrvavo nacionalno in socialno državljansko vojno.

Za vlado stoji dinastija, oficirji in večji del srbske ter manjši del hrvatske in slovenske buržuazije s svojimi hlapci. Vsi pošteti in svobodni ljudje pa občutijo politiko sedanje vlade kot nasilje, ki pač ne more služiti narodnemu in državnemu edinstvu. Napravila pa bo vir nacionalne mrznje med Slovenci, Hrvati in Srbi. Režim sili v osprej vedno tudi dinastijo, ker pa čutijo mase režimsko politiko kot nasilje, ni čudno, da se je moglo razširilo republikansko gibanje po vseh delih države in se je utrđilo spoznanje, da more privedi do izboljšanja položaja samo federativna republika.

S srbskim ljudstvom, ki ga je tlačila moč nekdanje avstrijske države, da je zaostalo v narodnem in socialnem razvoju, ki pa je ponosno in svobodoljubno ljudstvo, je simpatizirala pred in me dvojno vsa demokracija. Danes

pa je naša nova država zatočišče najhujše socialne in nacionalne reakcije, ki kroti vse, k ihočejo po demokratičnih načelih d onapredka, z barbarskimi carističnimi metodami. Da je nemuna moskovska politika in Radičeva demagoška nestalnost k temu mnogo pripomogla, to ne zmanjša sramote sedanje katastrofalne režimske politike.

Jasno je, da pri taki notranji politiki tudi zunanja ni drugačna. Zdaj varijo na Balkanu pod vodstvom naše vlade novo balkansko zvezo, ki jo skrivajo pod plahto boljševiške nevarnosti. V resnici pa naj pomaga spraviti vse balkanske države pod pojaško diktaturo. Vodjo krvave bolgarske revolucije in nasilne reakcije na Bolgarskem, Cankova, ki so ga slikali naši režimski listi pre nedavnim še z najbolj črnimi barvami, nam bodo predstavili kmalu za našega zavznika. Naša »nacionalna« vlada se tudi prav nič ne sramuje iskati vezi z madjarsko, ki je po svojih nasilnih metodah naši poleg italijanske še najbolj sorodna in radi tega lahko tudi najbolj simpatična.

Če bi sedanji vladni blok pri volitvah 8. februarja s pomočjo nasilja in korupcije tudi dobil večino, vendar s tem ne bo mogel prepričati sveta, da je reakcionarna, velesrbska kapitalistična ideja dejansko zmagala.

Tak je položaj. Zato bo vsak pomagal zlu, kdor se volitev ne bo udeležil. Dandanes nima ljudstvo druge pomoči, kakor volilno kroglico. To pa mora prav uporabiti. Seveda s kroglice še ni vse narejeno. Naša demokracija je ravno še hudo nepopolna, zato se mora ljudstvo organizirati po socialističnih načelih in s pomočjo organizacij vzeti vlado v roke povsod, v občini, okraju, pokrajini in državi.

Sistem obljub — glavna hrana državnih nameščenecv.

Ko je bila naša država toliko srečna, da je imela skoraj štiri leta vlado P. F. režima, so bili državni nameščenici s svojim bednim stanjem popolnoma zadovoljni. Kadar je kak uslužbenec malo zacvilil (dosti si ni upal), da mu slabo gre, so poslali deputacijo k ministrom v Beograd. Ministri so jim leta 1921 dopovedali, da je država v velikih stiskah za beliče in da naj ne gonijo to bujno mlado bitje v propad. Patriotična deputacija državnih nameščenecv je bila usmiljenega srca, odpustila je gg. ministrom s poklonom, da naj gospodje ja ne zamerijo, če so bili nadlegovani. In šli so domov, povedali nestrpnim revežem, kako stvar stoji v Beogradu. Ko zaslišijo milo javkanje deputacije, s solzami v očeh odpustijo gospodi v Beogradu in deputaciji in zadovoljni so bili, ker so bili lačni eno leto . . .

Drugo leto se cviljenje ponovi, pa tudi to pot gre deputacija v Beograd. To pot so bili ministri že bolj usmiljenega srca. Vsak posamezni minister, katerega so obiskali, je obljubil, da se bo zavzel za upravičene zahteve nameščenecv, toda treba bo najti potreben kredit. Deputacija, ker ni hotela dalje nadlegovati (če bi takrat vse do kraja opravili, ne morejo zopet v tretje v Beograd), je bila z odgovorom ministrov zadovoljna in je s poklonom zopet odšla. Doma pove tovarišem svoj uspeh. Izmed tovarišev ni bil pa nobeden toliko radoveden (iz navdušenja do svoje mile, svobodne in dobre domovine), da bi vprašal, kdaj bodo vse te obljube prešle v dejanja. Bili so vsi zadovoljni, ker so bili lačni tudi drugo leto . . . Toda v tem trenutku je nastal neki pojav med nameščenici, kakor da bi obljuba

izpodrinila bedo. Ja, kako pa vendar ne, saj so deputaciji izrekli za nje požrtvovalno delo najiskrenejšo zahvalo in zaupnico.

Pa tudi tretje leto so se spomnili, da še niso dobili obljubljenega poviška, in ker so v svojem bednem stanju pozabili na patriotizem, poslali so zopet svojo izkušeno deputacijo v Beograd. Kaj mislite! Zelo prijazno je bila sprejeta v vseh resortih. Obljubili jim niso kar na kratko samo povišanja, ampak še pragmatiko povrh, s katero bodo vsi prejemki nameščenecv popolnoma regulirani. Kdo ne bi bil s tem zadovoljen?! Tudi naša deputacija je bila zadovoljna in ni niti vprašala, kako, na kak način, koliko plače bodo prejemali, kdaj bo vse to izvršeno. Škodo zgubljati besed, ker je itak že vse v teku.

Ministre pa imamo tako dobre, da so nam zagotovili, da bodo pravično podpirali zadevo nameščenecv in delali na to, da pridejo do svojih pravic. Deputacija v svesti si, da je dosegla maksimum in da bi bilo več zahtevati, preko meje SHS, se je z zadovoljstvom vrnila domov in razložila zadevo še nekoliko lepše, kakor je sploh bila, svojim zvestim čakalcem. Ko zaslišijo iz ust deputacije: »Pragmatiko in popolno regulacijo prejemkov«, je bil aplavz po dvorani. Živijo naš kralj, živijo Pašić, živijo Jugoslavia (Jugoslavia je prepovedana, ker je zakonito dognano in ugotovljeno, da se naša država imenuje SHS) je donelo, kakor iz praznih sodov. Deputacija je dobila zaupnico, nameščenici so se pa ponižno in pohlevno razšli tako, da niti »Hej Slovani« niso zapeli. Kam so šli? Domov kajpada, čakaj na to imenitno pragmatiko, lačni tudi tretje leto . . .

Dolgo je ni bilo. Toda vrag si ga vedi, da ravno takrat, ko je bila skupščina razpuščena, bi morala priti na

LISTER.

Sveto leto.

Sveta apostolska stolica, samostani in hotelirji, prodajalci spominkov in slatinarji, oddajalci in oddajalke prenočišč v skritih in temnih ulicah sicer zelo nesvetega Rima so pripravljene za sprejem velikih množic romarjev. Zidali so posebne hiše za romarje, pripravili v samostanih prenočišča, nakopičili velikanske množine živil, popravili cestni tlak, zgradili nove proge cestne železnice. Kajti letos je sveto leto, jubilejno leto papeškega krščanstva in italijanskega tujkega prometa, bogato leto za kupčije s prenočišči in odpustki.

625 let z erazveseljuje papeško stolico ta plodovita zveza med pobožnostjo in kupčijo, pokoro in dobičkom. Zgodovina poroča, da se je l. 1299 penadoma razširila po vsem krščanskem svetu vest, da bo mogoče dobiti 1. januarja 1300 v Rimu popolnen odpustek in radi tega je prišlo v Rim alno veliko romarjev. Neki 107 letni starček je tedaj pripovedoval, da je bil pred 100 leti prav tako. V knjižah in zapiskih niso več našli nobenega sledu o tem, a papež Bonifac VIII. je izrazil ljudsko razpoloženje in določil, da bo vsakih 100 let sveto

leto, ki bo trajalo od božiča do božiča.

Vsako sveto leto so prišle velikanske množice romarjev, ki so prinesle s seboj tudi mnogo zlata in denarja. Kupčija je bila vselej tako bogata, da bi bilo škoda imeti tako lepo kupčijsko priložnost samo vsakih 100 let. Papež Aleksander VI. pravi v svoji buli z dne 22. XII. 1494 tole: Kot leto jubileja, oddiha in veselja in sprave človeškega rodu po Odrešeniku »papež Bonifacij VIII. določil vsako stoto leto. Ker pa je človeško življenje kratko, je papež Klement skrajšal to dobo na 50. Gregor IX. na 33 in Pavel II. na 25 let.« Papež Aleksander VI. imenuje v isti buli sveto leto tudi leto, »v katerem dobe popolni odpustek vsi verni kristjani, ki so se pregrešili kakorkoli, tudi če so krivi najstrašnejših grehov, radi trpljenja Nášega Gospoda Jezusa Kristusa, apostolov, mučnikov in drugih svetnikov, če se odkrito spokore in obiščejo vse bazilike in druge cerkve v Rimu in njih glavne oltarje. Zato naj vsi verniki praznujejo sveto leto z velikim navalom v Rim in z veliko pobožnostjo.«

Začetne ceremonije so znane. 24. decembra opoldne udari papež z zlatim kladivcem po vratih Petrove cerkve v Rimu, ki so jih ob koncu zadnjega svetega leta zazidali, in pravi:

»Aperite mihi portas iustitiae (odprite mi vrata pravičnosti)!« Zazidana so seveda na tak način, da se po določenem številu udarcem odpro in potem stopi papež prvi v cerkev. Ceremonije so še danes v bistvu iste, kakor so bile določene pod papežem Aleksandrom VI. Gospod Bucardus iz Alzacije, Aleksandra VI. ceremonijalni mojster, nam pripoveduje v svojem »Dnevniku«, da ga je papež vprašal, kaj smatra za potrebno pri otvoritvi in da je odgovoril: »Zidarji morajo vrata tako zazidati, da jih bo Vaša svetost lahko s kladivcem prebila.« Gospod Bucardus je sestavil tudi molitve, ki jih še danes moli papež, ko vkoraka v cerkev. Mistična groza pretrse še danes gledalce, ko zaslišijo verz iz psalma: »Pil bom, o Gospod, v Tvojo hišo — a ne zavedajo se, da se puste navdušiti od molitvic in komedij, ki jih je sestavil ne samo pretrigan in v kupčiji izurjen dvorjan, ampak tudi humorist. Bucardus poroča namreč tudi, da pri ostalih treh bazilikah v Rimu, kjer prebija vrata kardinali, ni šlo vse po programu, kajti pri baziliki sv. Pavla so prebili kar tri vrata, pravi pa, da je to le malenkost, če niso mogli najti prvih vrat, ker le vera sama naredi čista blaženega.

Kljub vsem pripravam pa je bilo

prebijanje vrat pri tedanjih tehničnih sredstvih vendarle težavna stvar. Bucardus pripoveduje, da je papež s kladivom tako dolgo bil po vratih, da se je odluščilo nekaj apna, nadaljnje delo so morali opraviti pa posebni delavci. 24. decembra 1924 so napravili to komedijo že popolnoma moderno. Vrata so bila izžagana in v posebnem okvirju, papež je udaril z zlatim kladivcem po njih, ceremonijalni mojster pa je pritisnil na gumb in elektrika je odprla vrata.

Tudi letos bodo romale velikanske procesije v Rim; premalo je še znano, da sta bila papeža Bonifac VIII., ki je praznovanje »svetega« leta ustanovil, in Aleksander VI., ki je določil komedijantske proslave v današnji obliki, dva najslabša papeža in dve najstrašnejši pošasti cerkvene zgodovine. In še letos bodo vplivale vse komedije na ljudstvo, ki mu ravno duhovniki s strašili in zunanjim bleškom branijo, da bi postalo zavedno in spoznalo vso gnlobo in ostanost cerkve in klerikalizma. Le socialisti jo odkrivamo. »Svobodomiselnik« liberalizem in fašizem pa je v Italiji ukrenil vse potrebno, da bodo dobili v zlatem jubilejnem letu zlato plačilo vsi: sveta stolica, cerkve in samostani, trgovci z relikvijami in modnimi oblačili in templji prodajne ljubezni . . .

dnevni red. Volitve so bile razpisane in ministri so drž. nameščencem za slovo obljubili izredno povišanje. Vse je bilo že pripravljeno. Smola! Finančni minister ni opazil prej, ampak še le zadnji trenutke, ko so nameščenci že zijali, od kod bo kaj priletelo, da je državna blagajna popolnoma prazna. Rekel je, malo potrpljenja je še treba, da si priskrbim potrebni kredit in to bo mogoče, ko bo sklicana nova skupščina, kar pa ni več daleč.

Prišel je dan volitve. Šli so voliti ponižni in s potrpljenjem namazani klečeplazci, dali so v roke bič onim, ki so jih dosedaj topli in teptali s prošnjo, da s teptanjem in obljubami ja ne odnehajo. Nameščenci so bili uslišani in zadovoljni so s pragmatiko, ki so jo dobili. Da bi se pa s pragmatiko zagotovljena razlika na prejemkih tudi izplačala, bi bilo pa vendar preveč. Da pa niso državni nameščenci radi tega bili preveč sitni, je skrbelo za to vladi udano časopisje. Nekateri taki listi v Sloveniji imajo velikanke zasluge, ker so vsaki mesec okoli prvega napisali kako notico s katero so bili nameščenci lepo pomirjeni. Celo ponosni so bili s takimi obljubami in mazili, akoravno s praznim želodcem. Kazali so se velike gospode s tem, da so nosili take časopise v žepih tako, da jim je naslov segal do pazduhe. Delavski list »Najprej« je v gornji zadevi napisal marsikatero trpko in bridko resnico. Ali da bi bil kateri izmed nameščenecv priznal, da je tudi on trpin, delavec (so le redke izjeme), bog varuj. Uradnik trpin, delavec, kaj še! Gospodje smo! Mi delavca niti ne pogledamo, sedaj pa še družiti ž njim, groza!

Stojimo zapet pred volitvami, ko imamo priliko razsoditi ali spadamo med delavce trpine, ali med one, ki nas tepejo.

V proletarski organizaciji se plete bič, ki pa naj se ne dá buržujem v roke, treba ga je prijeti in udariti končno po tistih, ki so nas do danes gajžlali, zasramovali, teptali in z obljubami umetno vzdrževali. Ali veš torej kam spadaš? V proletarsko organizacijo!

K. Š., organiziran drž. nameščenec.

IZJAVA.

Na srezki konferenci SSJ in KDZ, dne 30. novembra 1924 v Celju sem bil izbran od zastopnikov krajevnih organizacij Store, Celje, Liboje in Zabukeya kot srezki kandidat ter predlagan v kombinacijo za nosilca liste za mariborsko oblast. Strankin zbor, dne 25. in 26. decembra v Ljubljani mi je podelil srezko kandidacijo za Celje in Slovenjgradec na listi »Najprej« skupine. Jaz sem to kandidacijo sprejel, ko je bil že odglasovan predlog za skupen nastop obeh socialističnih strank na Slovenskem misleč, da bo skupina okrog »Socialista« sklep našega kongresa sprejela. Nekaj dni pozneje sem pa zvedel, da skupina okoli »Socialista« predloga »Najprej« skupine ni sprejela, iz česar sledi, da bosta dve socialistični listi na Slovenskem. Z ozirom na ta neljubi pojav se hočem držati svoje, dne 30. novembra podane izjave, namreč, da ne bom kandidiral, če bosta dve soc. listi na Slovenskem, niti na eni niti na drugi listi, da se izognem vsakemu očitku oportunitizma. To sem storil radi tega, da dobim priložnost jaz in z menoj tudi proletariati spoznati one, (pri »Socialistu«) kateri so sicer za skupen nastop agitirali, a so ga ob danem trenutku zavrnili, češ, sklepi kongresa SSJ in KDZ so za nas nesprejemljivi. Iz teh razlogov vračam svoji stranki kandidacijo pravočasno, da postavi na moje mesto drugega kandidata, v dobri veri, da koristim s tem stvari, da od vzajem svojim nasprotnikom možnost očitati mi kot eksponiranemu sodrugu oportunitizem, t. j. stremljenje po mandatu, na drugi strani pa, da bo proletariati imel priložnost spoznati tiste, ki so tolikrat obljubljali, da so pripravljene doprinesiti največje žrtve in samozatajevanje za združitve proletariata. Prepričan sem, da bi ne bilo več ovir za združitve proletariata na Slovenskem, če bi tako, kakor jaz storili tudi drugi v nam

nasprotnem taboru. Pripominjam še, da se nisem ustrašil iti v volilni boj kot oseba, zlasti ne v celjskem srezu, kjer vem, da uživam vsestransko simpatijo pri organiziranih delavcih. Umaknil sem se le radi tega, da pokažem tistim delavcem, ki so mi očitali, da mi gre le za mandat, da mi je skupnost vse, disciplina in stranka glavno, mandat pa le postranska stvar. Sodruga, ki so mi dali zaupanje, pa prosim, naj mi ne zamerijo te odločitve, ki prav tako pomaga k razčiščenju razmer na Slovenskem, kakor če bi kandidiral, saj s tem nisem prenehal biti pristaš progresivnega davka, načela javnosti in neizprosne razredne boja.

Celje, dne 3. januarja 1925.

Alozij Leskošek.

Razno.

RESNICA JE PREPOVEDANA LE BACKOM.

Mogočnejši delajo kar hočejo. Volk je raztrgal jagnje, češ da mu kali vodo, dasi je tekla voda od volka k jagnjetu in ne narobe.

Tako si izmislijo mogočnejši vselej kak podoben vzrok, kadar jim postane kakšna ideja neljuba. Najbolj neljuba jim je pa bila že od nekdaj ideja komunizma, skupne lasti.

Ko je Jezus učil komunizem in ko ga je tudi v dejanju pokazal in za svoj nauk postavil tudi simbol v lomljenju kruha (obhajilo se imenuje po latinsko »komunio«) je moral dati življenje.

Ko se je njegov nauk širil, je nastalo preganjanje kristjanov. Splošno je znano, s kakšno krutostjo je bila preganjana komuna prvih kristjanov. Šele ko je krščanstvo zgubilo resnico in ostalo le prazna beseda, je dobilo pravico do obstanka obenem pa tudi moč do tlačenja svoje lastne prvotne ideje.

Znano je, kako je krščanstvo v srednjem veku preganjalo znanstvene resnice z grmadami, niti za znanje ni dovolilo komunizma, znanje si sme prisvajati le črnih.

Ko je pa zmaga svoboda vesti in dela, ko imamo zakonito zajamčeno, da sme vsak delati vse, razen zločinov, ki so natanko popisani v zakonih — ali bomo še zdaj dovolili, da zatirajo mogočnejši vsako pošteno idejo?

Ne bodimo malodušni! Nikjer ni zapisano, da ne smemo biti komunisti ali socialisti ali republikanci ali celo anarhisti, prepovedano je le s silo vsiljevati drugim kakšnokoli prepričanje. Če to vemo, ne bomo nikdar nasilni, a tudi jagnjeta ne bomo, da bi se dali strašiti z nasiljem. Zavednost je naša obramba pred volkovi in pot do boljše bodočnosti.

r »Slovenec« je poročal, da so dobili socialistični voditelji od dr. Žerjave za samostojen nastop pri volitvah masne osebne nagrade in pravi, da se obetajo še zelo smrdljiva odkritja. »Slovenec« naj pride kar na dan z imeni tistih voditeljev, ki so kaj dobili od Žerjave, ali pa bomo napisali, da je ljubljanski škof kot vrhovni poglavar »Slovenca« in njegove stranke čisto navaden lažnik. Še enkrat: z imeni na dan!

r »Socialist« joka, da je naš kongres s svojim resnim predlogom za skupni nastop ravnal krivično, ker je izmed 10 okrajev ljubljanskega okrožja rezerviral zase kar dva in med njima še celo Tržič, češ, tam je samo Korunovska organizacija. Mi pa vemo, da tam ni nobene organizacije in v »Najpreju« je bilo 15. novembra 1924 natanko razloženo, kako Kristanovci branijo, da bi se ustanovila. Morebiti se je zadnje čase posrečilo Kons. društvu za Slov., da je v gostilni in prodajalni prodalo kaj Korunovih SPJ znamk — prej niti tega ni bilo v Tržicu in »Socialist« je sam moral to priznati.

r »Delavsko-kmetijski list« na naš poziv še ni odgovoril! Naj se vendar tako ne umika! To bo škodovalo nje-mu samemu pri volitvah.

r Ta je dober! Zadnji »Socialist« pravi, da za enkrat še ne more objaviti predloga za skupni nastop, ki ga

je sklenil naš kongres, ker bi vzbudil v njih vrstah ogromen val ogorčenja! — Verjamemo, da ima zelena miza, ki odločuje pri Korunovi stranki, dovolj povoda batiti se ogorčenja v svojih vrstah, ker je odklonila skupni nastop. Če bi bilo res, kar je pisal »Socialist«, da jim ne gre za mandate, temveč za koristi proletariata, bi bilo prav lahko prišlo do enotnega nastopa. Saj smo jim prepustili dve tretjini kandidatnih mest, ampak generalov, ki so razbili stranko, mi ne moremo kandidirati, oni pa hočejo biti poslanci, zato je šel enotni nastop v franže.

r HRSS (Radičeva stranka) razpuščena! Za Novo leto je vlada razpustila z izjemnim zakonom Radičevo stranko. Takoj nato je zagrebška policija aretirala nekaj glavnih voditeljev Radičeve stranke, Radiča samega pa je našla in aretirala šele koncem prejšnjega tedna. Radič se je skrival, odkar je padla Davidovičeva vlada, v nekem skrivnem prizidku Prpičeve palače. Ker se je bilo bati nemirov radi Radičeve aretacije, je režimski tisk skušal omiliti nasilne politične vladne metode s poročili o aretaciji pod posteljo in poleg nočne posode. Radiča so izročili sodišču. — Moti se, kdor misli, da bo na ta način gibanje hrvatskih kmetijskih mas zadrženo. To ve tudi režimski tisk, ko poroča o fašistovski strahovladi na italijanskem, kjer se kljub vsemu nasilju opozicija vedno krepi in širi.

r Slovaški škofje so izdali pastirsko pismo, v katerem naročajo duhovščini, naj odslej ne smatra več za pripadnika katoliške cerkve nikogar, če je organiziran pri socialistih. Socialistom naj duhovniki odrečejo vse cerkvene obrede. Odveze jim ne smejo dati, pokopati jih ne smejo, njih otrok ne smejo krstiti. Ti škofi so po našem mnenju poštenjaki, njih ravnanje je popolnoma v skladu s katoliškim naukom. Socialist smatra prazne vraže in formalnosti za greh, torej ga duhovniki pohujšajo, če ga s temi obredi nadlegujejo. Kdor ne gre vsako leto vsaj enkrat k spovedi, mora biti po katoliškem pravilniku izobčen iz cerkve, ne pa da ga duhovniki silijo po 10 in po 20 in še več letih, zlasti na smrtni postelji, ko mu je um že omračen. Socialisti izobčujejo n. pr. take župane, ki se udeležijo blagoslavljanja zvonov, ker je to po socialistični morali greh. Greh je vselej, če kdo dugače dela nego misli. — Češka vlada je pa drugih nazorov. To pastirsko pismo je zaplenila, češ da hujska. Pa v češki vladi sede brezverci, ki se norca delajo iz katoliške cerkve! Ki bi morali biti veseli, da že enkrat preneha javna laž, po kateri velja češki narod za katoliškega samo zato, ker so ga Habsburžani z nasiljem v katoliško cerkev vpisali. Zdi se nam, da so v češki vladi res brezverci, ki niso zavrgli le vero v prazne katoliške dogme, ampak tudi vero v resnico, vero v poštenje in zlasti vero v znanost, in ki imajo za svojega edinega boga kapital, zlato tele. Kajti le kapitalizmu pomagajo, če ne dovolijo, da se razčistijo pojmi med katoliškim in socialističnim naukom.

Pravega Jezusovega nauka se je bal in se ga bo bal kapitalizem povsod, žalostno pa je, da ima tako nazadnjaško vlado tisti narod, ki mu je bilo pred 10 leti prepovedano proslaviti 500letnico mučeniške smrti reformatorja Jana Husa, svetovno priznanega moža, ki je klical cerkev nazaj k Jezusu in proč od popačenih škrlatnikov, ki se izdajajo za Jezusove namestnike.

r Kakšni so jeziki? Ta ima jezik kakor šilo, vsakega z njim zbode; drugi kakor mlo, z njim vse počedi in umije; oni ima jezik kakor med, vse z njim posladi; drugi pa kakor mlin, vse z njim premelje; ali kakor klm, vse z njim razdvaja. Oni ima jezik kakor list zlata, vse z njim pozlati; drugi kakor tiger, vse z njim zgriže. Ta ima jezik kakor žlahtna vrtnica, povsod z njim le vonj modrosti razširja, drugi pa kakor dimnikarski rokav, vsakega z njim očrni. — Pa ti, ljubi sodrug, ali sodružica?

r 150. rojstni dan je praznoval mesec novembra 1924 neki človek v Carigradu. Je torej najstarejši človek v Evropi. Ko so ga vprašali, kako je

živel, je odgovoril: »Vedno sem bil na čistem zraku in tako reven, da se nisem mogel nikoli prenajesti, ali si kupiti alkoholne pijače, tobaka ali mesa. Pač pa sem bil šestkrat oženjen.« Živel je torej prav po receptu kapitalistov, ki bi radi imeli same take proletarce, sami pa se ne marajo ravnati po njem.

Reakcija povsod.

Delavstvu v Ljubljani in tudi izven Ljubljane dobre znani s. J. Telban, nameščenec OUZD, je nenadoma dobil ukaz, da je s 1. novembrom premeščen iz Ljubljane v Zg. Radgono. Delavci se temu niso malo začudili. Nič čudno pa ni, da je delavstvo občutilo to kot šikano, kot napad reakcije in je tega prepričanja še danes. Četudi bi med sedanjimi nastavljenici OUZD ne bilo nobenega, ki bi bil zmožen upravljati ekspozituro v Zg. Radgoni — o čemer dvomimo — potem bi se gotovo našel kateri med tistimi, ki so bili nedavno reducirani. Pa kdor hoče psa udariti, si zna poiskati palico. Reakcija prav tako!

Ko je delavstvo zvedelo, da mora s. Telban oditi, so se zbrali 5. novembra zastopniki delavskih organizacij in so šli h g. ravnatelju Kocmurju s prošnjo, da premešitev razveljavi. Zastopniki organizacij so poudarjali, da vodstvo OUZD kot socialnega zavoda lahko prizna, da je s. Telban v središču delavskih organizacij potreben in radi tega premešitev prekliče.

Sramotno je, kako je ravnatelj delavske zavarovalne ustanove g. Kocmur z zastopniki delavskih organizacij. Kakor po navadi so prišli delavci mirno in tiho in so pričakovali mirnega pogovora. Pa g. ravnatelj Kocmurju se le pozna, da se kot bivši tobačni delavec še ni naučil za svoje mesto primernih manir. Ali pa misli, da je že tako »visoko«, da lahko ravna z ljudmi, iz katerih je izšel, kakor se mu zljubi. Kakor hitro so delavci povedali svojo prošnjo, jih je arogantno nahrulil, vpil in se obnašal, kakor da pase živino na planini. Ko so delavci opozorili g. ravn., da niso gluhi in da naj ravna z njimi dostojno kot z ljudmi, izmed katerih je sam, so dobili odgovor, da ni treba politizirati, ravnatelj zavoda da je on in da Telban pojde pa konec. Niti sklicevanje nekega delavskega zastopnika na to, da ima s. Telban staro mater, ki rabi sina v svoji bližini na stara leta, ni nič pomagalo. Jasno je torej, da g. ravnatelj socialnega zavoda nima socialnega čuta. Dobro je povedal tisti član deputacije, ki je rekel, da mora tudi delavstvo tako odločno reči g. Kocmurju: »Ne!« kadar bo treba. Isti delavec je tudi povedal, da je za g. Kocmurja pri delavcih v Mariboru prosjačil g. Čobal. In lokalni patriotizem je g. Kocmur tudi očital delavcem! On, ki je držal svoje dni na Ljubljano omejeno organizacijo in listič »Zarjo«! Da bo samega sebe po zobeh tolkel, nismo pričakovali. Potem je trdil, da mora poslati v Zg. Radgono zmožnega uradnika — ali razen s. Telbana ni nobeden zmožen, ali si g. ravnatelj ni znal vzgojiti več ko enega samega zmožnega človeka? To si je treba dobro zapomniti radi event. poznejšega zavijanja. Če je trdil, da je tudi član bolniške blagajne, mu to prav radi verjamemo, to je tudi njegova dolžnost, ki jo lahko izpolnjuje s 6250 Din mesečne plače.

Najbolj karakteristično pa je bilo to, da je g. Kocmur takoj pozvonil in poklical nekega nastavljenca, ko so delavci začeli govoriti. Ali si kot bivši delavec ne upa več brez frakarske priče govoriti z delavci? — Tako torej, delavci, izgleda vaš nameščenec, ravnatelj delavskega socialnega zavoda, bivši socialist in »voditelj«. Žal je takih tipov več in radi njih tudi delavsko gibanje tako počasi napreduje. In delavci smo tega sami krivi, ker preveč zaupamo in premalo kontroliramo razne »voditelje«, ki so majhni in ponižni, v besedah veliki revolucionarji, ko pa dosežejo svoje, pozabijo na svojo preteklost. To naj je razredni boj? Delavci, bodimo pazljivi in dosledni in obračunajmo s takimi poedinci!

Iz stranke.

s Zg. Šiška. Občni zbor krajevne organizacije KDZ v Zg. Šiški bo v nedeljo, 11. t. m. ob 14. v gostilni pri Sojarju. Dnevni red običajen. Točna udeležba vseh članov dolžnost. — Odbor.

Tiskovnega sklada radi pomanjkanja prostora tudi danes ne moremo objaviti. Sodrugi naj torej objav ne reklamirajo — prihodnjič bo gotovo objavljen.

s Krajevna org. SSJ Skale pri Velenu sklicuje redni občni zbor v nedeljo, dne 18. januarja 1925 ob 9. uri dopoldne. Dnevni red običajen. Udeležite se vsil! — Odbor.

COLOMBO CEYLON TEA
Marque speciale.

Dopisi.

Koroška Bela. V zadnjem »Socialistu« točijo krokodilove solze radi našega gorenjskega kandidata in snubijo našega župana počej mu gloriole, da ga poznajo, kako je pošten itd. ter da naj premisli, če bo pri nas kandidiral. No, so dr. Noč si je že premislil in naj sedaj gg. okrog »Socialista« odgovorijo, ali ga se smatrajo za poštenega? Odgovorite, maček! Svetek, nič se ne boj, jaz imam sam strah, da propadeš. Ja, ja, v Trzlič bomo tudi šli in bomo tako nesramni, da bomo tam vso resnico povedali. — Odžagana voja.

Koroška Bela. K proračunu za l. 1925 v obč. Kor. Bela je vložilo nekaj hišnih posestnikov sledečo pritožbo na velikega župana ljubljanske oblasti:

Prošnja davkoplačevalcev občine Koroška Bela na Gorenjskem.

St. b. 8. 1924. Društvo hišnih posestnikov iz okolice Gorenjsko.

Gospodu velikemu županu v Ljubljani.

Spodaj podpisani naznanjamo, da se nam gode velike krivice radi direktnega davka, katerega nam naklada obč. Koroška Bela brez vsakega premisleka, ali ga zamoremo plačati ali ne?

Prizadetim občanom je pa tudi znano, da marsikateri predmeti niso nič ali pa premalo obdavčeni, kateri bi se lahko obdavčili. Znano je, da vzdržujemo veliko breme v občini radi najemnikov. Potem nam pa še občina naklada 300% direktni davek. Tako, da mi nikakor ne zmoremo pri najboljši volji plačati zahteve obč. Koroške Bele ali pa pustimo lastnino propasti.

Prosimo g. velikega župana, da to presodi, ali je to dovoljeno ali ne? Spodaj podpisani tudi vemo, da se danes nezakonito gospodarji v občini Koroška Bela.

Koroška Bela, 28. novembra 1924.

Posestniki:

1. Matko Brunar št. 45—81.
2. Franc Žvab, Javornik 78.
3. Smolej, Koroška Bela 93 (občinski sluga).
4. Peternel Marija, Javornik 59.
5. Vilman Pavel, Javornik 68 (je preklican podpis).
6. Anton Justin, Kor. Bela 106.
7. Marija Čop, Kor. Bela 7 (je preklicala).
8. Jožef Rozman, Kor. Bela 61.
9. Frančiška Sušnik, Javornik 88.
10. Pečnik, Javornik 83.
11. Natalija Kraup, Javornik.
12. Ivana Svetina, Javornik 97.
13. Marija Lukan, Kor. Bela 95.
14. Rozalija Zumer, Kor. Bela 104.
15. Josip Wenger, posest., Kor. Bela 97 (preklican).
16. Joža Zupan, Kor. Bela 105.
17. Smolej Anton, Kor. Bela 98.
18. Anton Odir, Kor. Bela.
19. Peternel Franc, Javornik 69.
20. Robič Matevž, Javornik 66.
21. Malij Ivan, Javornik 49.
22. Lozar Jožef, Javornik 62 (preklican).
23. Anton Peterman, Javornik 99.
24. Franja Žnidaršič, posest., Javornik 44.

25. Jakl Valentin, Javornik 78.

26. Ivan Mencinger, Javornik 93.

Veliki župan je proračun vrnil občinskemu odboru v ponovni pretres in je bila radi tega sklicana občinska seja, dne 30. decembra 1924, katere se pa gg. klerikalci niso udeležili, iz česar je bilo že takoj sklepati, da imajo zvezo s to pritožbo.

Župan je radi tega sklical ponovno sejo po § 42. obč. reda za Kranjsko. Dečim so klerikalci, kakor mi in ostali glasovali za proračun, so pričeli sedaj tako otroško opozicijo proti proračunu, da se iz vsega vidi, da le tega ne morejo pozabiti in se v to vživet, da nimajo več vajeti v rokah v naši občini, ki so jih dvesto let imeli. Zato pa skušajo s svojo demagogijo graditi bodočnost in si zasigurati v bodočem obč. svetu večino, toda ne bo se vam posrečilo, g. Matevž in angel varuh Gabriel. Povejte ljudem resnico, da je proračun zašel zato tako visoko, ker so razna dela, katera se morajo izvršiti, ki jih pa deset in desetletja pod klerikalno občinsko upravo niste izvršili. N. pr. šola ni bila 20 let pobeljena, itd., kar se je izvršilo v preteklem letu.

Pa čeprav so vsa dela predvidena v proračunu za l. 1925, skoro neodložljiva in čeprav je g. župnik razvidel, kako je že proračun obremenjen, je vendar še preko tega vztrajal na tem, da pride v proračun tudi postavka 10.000 Din za popravilo cerkve. To politične občine pravzaprav nič ne briga, temveč se bo radi tega vršila konkurenčna obravnava.

Na zadnji seji, dne 4. januarja pa so gg. klerikalci šele v vsej luči pokazali svojo vnemo za blagor občanov. Predlagali so na pr., da se črta iz proračuna postavka 10.000 Din za regulacijo Save (k čemer je občina obvezna prispevati — dočim bo država prispevala 80% za reg. Save), ta postavka se ni črtala po zaslugi ostalih odbornikov. Nadalje, da se črta doklada županu 1000 Din za celo leto in 15.000 Din za šolsko mladino, da dobi zvezke in knjige. Ker se g. župnik zaveda, da bo za cerkev vsekakor dobil, kar je zahteval potem konkurenčne obravnave, so pa umaknili tudi postavko 10.000 Din, ki je bila predvidena za cerkev, da na ta način absolutno odstranijo postavko za šolsko mladino in županovo doklado. Vendar se jim ta njih demagogija radi kompaktnosti nasprotnega jim tabora ni posrečila.

Čeprav je bila razlika o končnih predlogih za znižanje proračuna napram klerikalnemu predlogu samo za 4000 Din, so vseeno ti laži zastopniki občanov sejo pred končnim zaključkom zapustili z grožnjami in kliči, da se bodo ponovno energično pritožili, iz česar je jasno, da so s priobčeno pritožbo v zvezi.

Da pa občani ne bodo v temi in zmoti radi občinskih davkov, ki so prava malenkost v primeri z državnimi davki, bomo to malo pojasnili.

N. pr. zgražanje nad direktnim davkom je utemeljeno le radi tega, ker ni davčni vijak pravičen napram šibkim, a je vendar malenkost napram teži indirektnih davkov, ki jih nosimo v glavnem samo delavni sloji. Kar se pa tiče dohodninskega davka, naj pa naši občani vedo, da so klerikalni tigri tisti, ki so krivi, da bo za l. 1925 moral vsakdo, ki zasluži več kot 5000 dinarjev letno, plačati dohodninski davek. Zakaj niso gg. tigri, če jim je pri srcu bedni položaj delavstva, zvišali eksistenčnega minimuma (n. pr. na 20—30.000 Din) in šele one obdavčiti, ki zaslužijo več. To so demagogi!

Za pravo jasnost radi direktnih davkov na hišno posest navajamo sledeči primer.

Na direktne davke so predpisane sledeče naklade:

30% izredni pribitek, 135% enotni državni pribitek, 18% prispevki za okrajno blagajno, 25% prispevek za trgovsko zbornico (to plačujejo samo trgovci — to se pravi, kupovalci pri trgovcih) 6% zdravstvene doklade in 20% cestne doklade. Na hišno najmanjino pa je predpisano: za 12% se obdavči vsa najemnina, k tem 12% predpisane davka pa pride še 70% državni pribitek. Obe ti dve vsoti pa še seštejeta in pride na ta znesek

30% izredni državni pribitek, in se torej prvi znesek predpisane najemninskega davka obremenijo še s sledečimi dokladi: 18% prispevek za okrajno blagajno, kakor je bilo v lanskem letu, 150% občinske doklade, 6% zdravstvene doklade in 20% cestne doklade.

Ker je pa zadnja seja sklenila, čeprav so klerikalci zbežali, da se nastavijo 100% obč. doklade na direktni davek, so torej s tem proti lanskemu letu za 50% znižane.

To naj preštudira g. Matko Brunar in spoznal bo, kako neutemeljeno je ogorčenje proti občinskim dokladam, pa čeprav bi znašale 300%, kajti občina je zadnja in seveda zadnjega grizejo psi, pravijo.

Ko bi se vsaj v toliki meri zanimali razni Brunarji in klerikalni pristaši za državno gospodarstvo v splošnem, bi v prihodnje kmalu pomedli z raznimi režimi, ki jih pa sami ustvarjate s svojimi kroglicami in svojo nezavednostjo, potem pa kričite tam, kjer ste najmanj opravičeni in očitane nezakonitost tam, kjer ste vselej lahko navzoči, prestrašopetni ste pa, da bi kaj takega zabrusili v obraz ljudem, ki so in še sede na državnem krmilu in ki res protustavno in protizakonito gospodarijo, kakor so ravno to tudi klerikalni vodje zadnje čase na državnem krmilu delali! Toda preko tega, da sami že morda, ki ste podpisani obžalujete očitke, da se v naši občini nezakonito gospodarji, boste o tem vendar morali nastopiti dokaz resnice, čeprav vas bodo in vas klerikalci podpirajo, ostali občinski odbor tega ne bo dopustil, da bi postopali proti njemu s pavšalnim sumničanjem. Če boste pa svojo trditev dokazali, potem ste možje na mestu, če se vam pa to ne posreči, potem boste vsekakor polagali račun.

Ker vemo, da ste možje na mestu (upamo namreč) imate sedaj besedo vi.

Sicer se bomo k stvari še povrnili, za danes pa končamo in vabimo vse občane občine Kor. Bele na javni shod, ki bo v nedeljo, dne 11. januarja 1925 ob 3. uri popoldne v gostilni pri Žvabu na Javorniku, kjer se bo med drugim poročalo tudi o delu v občini Kor. Bela in obč. gospodarstvu.

Sočasno opozarjamo, da se bo vršil volilni shod tudi 11. januarja, ampak dopoldne na Jesenicah, oz. na Savi v »Delavskem domu« ob 9. uri dopoldne.

**Ako piješ 'BUDDHA' čaj,
vživaš že na zemlji raj!**

Vrhnika, Podružnica »Svobode« na Vrhniki je priredila »Silvestrov večer«, ki je dal 300 Din prispevkov za tiskovni sklad »Svobode«. Predsednik podružnice nam je v svojem govoru povedal, da namerava podružnica odkriti letos spominsko ploščo socialističnemu pisatelju in vrhniškemu rojaku, Ivanu Cankarju. Z veseljem smo pozdravili tudi vest, da je bila na Vrhniki ustanovljena za druga »Cankarjev dom«. Kadar bo »Cankarjev dom« stal, bo imela v njem »Svoboda« prostore za knjižnico in dvorano z odrom. To je za nas življenske potrebe, ker smo izgubili edini prostor, katerega smo doslej imeli. Proletarci! Strnimo se v jekleno enoto, ki bo kljubovala vsem viharjem, napnimo vse svoje moči, da dosežemo čimprej naš smoter — zgradbo lastnega doma, ki se bo imenoval »Cankarjev dom«. Ne mrtev kip, marveč delavski dom, v katerem se bo proletarijat izobraževal v Cankarjevem duhu, to naj bo tisti spomenik, ki ga bo postavil proletarijat svojemu Cankarju. Sodrugi, na delo!

**KAKAO VAN KASTER
je najbolj priljubljen!**

**„ADRIA“ prašek za pecivo in
vanilin sladkor je najboljši!**

Črna. V Heleni so zaposlene ženske, ki vozijo po železnici hlode na žago. Nekega dne sta vozili dve delavki pridno hlode na žago, pa pride paznik, g. Jan, ki je obe delavki ozmerjal in rekel, da se mu ljubi, da bi ju domov poslal. G. Jan je zelo navajen na taka dejanja in ne štedi z zmerjanjem. Še drug takšen slučaj se je prigodil dvema delavkama na Jožefovem rovu pri zračni železnici, ki sta bili s tem zaposleni, da sta drva žagali s prav slabo žago. G. Jan je prišel in je obe delavki najprej ozmerjal in jima zapretel, da bo obe domov zapodil in da vsak fant več drv nažaga kakor oni dve. Gospod Jan! Mi mislimo, da bi tudi vi ne mogli več drv nažagati s slabo žago. Potem je nesla delavka žago h kovaču, da jo spili in kovač je rekel, da se čudi, kako sta mogli s takšno žago delati. Zato vas opozarjamo, g. Jan, da prenehate s svojim postopanjem, sicer bomo primorani zavzeti druge korake proti vam, saj gotovo veste, da živite vi od delavcev in ne mi od vas. Ne rečemo, ker vemo, da je nekaj takih delavcev, ki res ne marajo delati, takim dajte potreben pouk, poštene delavce pa pustite pri miru! — Eden, ki vse vidi.

Priporočamo tvrdko

Josip PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

Najcenejši nakup

nogavic, žepnih robcev, brisačk, kloba, belega in ružavega platna, šifona, kraval, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebnih za šivilje, krojače, Solingen škarij za priročno vanje in za obrezovanje tr.

Na veliko! Na malo!

**O BLEKE
O BROKE
O. B. MESTNI TRG
BERNATOVIC.**

Liboje. Čital sem dopis iz Liboje o II. skupini keramičnih delavcev. Ves vesel sem prečital načrt, katerega hočete izvesti — vsa čast vam, če boste izpeljali iz blata voz skupine II. Tudi za tiskovni sklad ste zbrali, prav je tako! Boljše je dati za tiskovni sklad, kakor piti čez mero. Pokazali boste nekdanjemu dopisniku »Napreja«, ki je nekatere izmed vas opravičeno, ne krivično pokrtačil, da boste trezno in pametno pridobivali člane, ker nekateri člani so nepremišljeno odstopali. Dokler krava molze, je ljudje ne zapustijo, ko pa ne daje več mleka, ji nerazsodni ljudje ne dajo več mrve. Pri nas so nekateri ljudje z organizacijo tako ravnali, kakor s kako kravo. Samo nekaj jih je še plačevalo prispevke, smrt ji je pretila in poginila bi bila, če bi skupina I. ne bila tako redno skrbela zanjo. Zapomnite si vsi, da smo imeli od organizacije koristi že vsi stari člani, mlajši boste pa morda kmalu okusili, kaj napravi volk z ovčami, če ni pastirjev blizu. Edino dobra organizacija pomaga delavstvu. Radoveden sem, če boste prekosili skupino I. — Miho, le pridno! Opusti ponočno delo, ker si moraš sam sveče in čaj kupovati. Delaj v prid sebi in drugim! Da ne bo kdo dopisnika po hišah in cestah iskal, se podpisem: Ivan Zupanc.

s Dijete in potnike plačuje naša stranka takole: vožnjo in prenočišče kolikor res velja, dnevniice pa 50 Din. Izguba na zaslužku se računa samo

tedaj, če je moral tisti član odbora, ki se je seje udeležil, plačati zaslužek za tisti dan dotičnemu, ki je opravil ta dane njegovo delo. Če si pa kak Ciril Bölsm domišlja, da je bil s svojo navzočnostjo res prikrajšan, kar za 54 Din dnevno, se moti, če misli, da bomo take izgube na zaslužku vpoštevali. Celjsko organizacijo pa prosimo, da v tem smislu popravi obračun za november, sicer ga ne moremo objaviti.

s Pregled organizacij objavimo prihodnji teden.

Zavarovanci za l. 1925. Po objavi v Socialističnem koledarju za l. 1925 na strani 59. 5. Andrej Hofer, (87) Ljubljana N. 1000 Din, 6. Josip Domajnko, (98) Sv. Lovrenc na Poh. Sl. N. 1250 Din, 7. Franc Maučnik, lesni delavec, (08) Sv. Lovrenc na

Poh. 250 Din, 8. Anton Maurič, (84) delovodja, Sv. Lovrenc na Poh. 500 Din, 9. Mihael Stopajnik, (05) Sv. Lovrenc na Poh. 500 Din, 10. Janko Mravlje, (83) brusilec, Vikreče 11, Medvode 250 Din, 11. Valentin Polak, (70) krojač, Sp. Pirneče, Medvode 250 Din, 12. Ivan Sešek, (87) mazač, Zg. Pirneče, Medvode 250 Din, 13. Jože Zajc, (96) delavec, Verje, Medvode 250 Din, 14. Ivan Tomšič, mazač, Vikerec, Medvode 250 Din, 15. Janko Cvajnar, (90) čistilec, Sp. Senica, Medvode N. 1000 Din, 16. Leopold Zajc, (87) brusilec, Verje, Medvode 250 Din, 17. Jakob Krmelj, (86) tesar, Sp. Pirneče, Medvode 250 Din, 18. Ivan Čarman, (94) delavec, Sp. Pirneče, Medvode, Lg. 500 Din, 19. Avgust Čarman, (94) mizar, Sp. Pirneče, Medvode Din 250, 20. Franc Ri-

bič, (93) delavec, Smelednik, Medvode 250 Din, 21. Valentin Ribič, (63) mojster, Zg. Pirneče, Medvode 250 Din, 22. Rudolf Černe, (88) delavec, Medvode 250 Din, 23. Ivaen Bečar, (84) Verje, Medvode 250 Din, 24. Valentin Polak, (93) delavec, Zg. Pirneče, Medvode 250 Din, 25. Filip Mlinar, (88) rudar, Javorje 78, p. Črna, Sl., Lg. 750 Din, 26. Filip Modrej, (91) rudar, Črna, Lg. 500 Din, 27. Ivan Sokavčnik (82) rudar, Črna, Sl. N. 1250 Din, 28. Franc Jezernik, (79) žagar, Črna 250 Din, 29. Franc Šalsman, (95) žagar, Črna, Lg. 500 Din, 30. Jakob Tergrav, (84) žagar, Podpeca, Črna, Lg. 500 Din, 31. Alojz Rotar, (85) rudar, Črna, Sl., N. 1250 Din, 32. Anton Ravšer, (1900) rudar, (77) rudar, Črna, N. 1000 Din, 34. Jožef Ipavie, (91) rudar, Črna, N. 1000

Din. 35. Jožef Naveršnik (1900), mizar, Črna, 250 Din. 36. Andrej Hovnik (76), rudar, Črna, 500 Dni. 37. Anton Planinšek (66), žagar, Črna, 500 Din. 38. Urša Pajnikova (93), rudarka, Črna, 250 Din. 39. Blaž Plešnik, (103) rudar, Črna, 250 Din. 40. Franc Žagar, (51), drvar, Črna, 250 Din. 41. Ožbald Mlinar, (97), rudar, Črna, 250 Din. 42. Anton Keber, (68), rudar, Črna Lj. 500 Din. 43. Franc Skrš, (03), rudar, Črna, 250 Din. 44. Franc Naveršnik, (904), mizar, Črna, 250 Din.

Lastnik: »Sloga«, r. z. z. o. p.
Izdajatelj in odgovorni urednik:
Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)
Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.
10. I. — 2500.

Samo na 1 besedo!

in sicer na varstveno znamko „Elsa“ moramo paziti, če nam je za najboljše MILO LEPOTE IN ZDRAVJA. To se edino le FELLERJEVA MILA V OBLIKI STEKLENIC Z ZNAMKO „ELSA“, s katerimi umivati se je pravi užitek! Nežna, dobra, čista, zelo peneča, diskretna vonja v 5 različnih vrstah!

ELSA-LILJINO-MLEČNO MILO prvovrstno cvetlično milo, stori kožo mehko in nežno.

ELSA-GLICERINOVO MILO, vpliva izrečno na roke, ki trpe radi dela in mraza.

ELSA-BORAKSOVO milo je najpriljubljenejše sredstvo za odstranjenje fatalnih peg, prištev itd.

ELSA-KATRANOVO MILO za lase in glavo. Končno ELSA-MILO ZA BRITJE, posebno fine vrste.

ZA POIZKUS 5 kosov Elsa-mila v obliki steklenic, z zavojnico in poštnino 52 dinarjev, toda le tedaj, če se pošlje denar vnaprej. Po povzetju 10 dinarjev več, torej 62 dinarjev. Naročila nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
V Stubici Donji, Elsatrg 252, Hrvatska.

Ribje olje

medicinsko, norveško sveže
v zalogi

Drogerija ANTON KANC,
sinova Ljubljana, Židovska
ulica 1.

Razpošilja tudi po poštnem
povzetju.

Steklenica po 9 in 12 Din.

NAŠI IZDELKI:

Dvojnoslada ržena **ŽIKA**
v rdečih zavitkih.

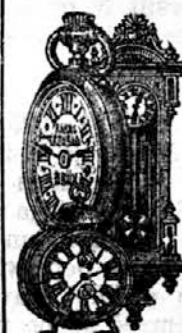
Dvojnoslada ječmenova **ŽIKA**
v modrih zavitkih.

Slejena ječmenova **ŽIKA**
v zelenih zavitkih.

Zahlevajte le Žiko!

Trajne vrednosti

ostanejo vedno darila iz zlata in srebra, ker obdrže še po proteku mnogih let svojo prvotno vrednost. Ure, verižice, prstani, zapesnice kakor tudi vsakovrstna zlatina in srebrnina, nakili in predmeti za dnevno uporabo, v najlepši in najbolj kakovosti dobi se dobro in poceni pri tvrdi ki Suttner — Zahlevajte divno ilustrirani cenik, za katerega je treba poslati samo 2 dinarja na:

Odpošiljalnico ur H. Suttner
Ljubljana štev. 990 (Slovenija.)

Za udobnost odjemalcev se morejo za nadopolnitve paketa priložiti tudi dobra in fina Elsa-mila lepote in drugi kosmetični preparati lekarnarja Fellerja.

Srečno in veselo Novo leto

želi vsem prija eljem

„LJUDSKI DOM“ v Mariboru, Ruška cesta.

la sveža slanina brez kože in salo 5 kg za Din 156

5 kg. suhega svinjskega mesa po želji „ 180

razpošilja v jutri pakovano poštnine prosto po povzetju

JOSIP DUCHAČ, Pakrac, Slavonija.

ČAJNA ROČKA

popolna,
ZATO V VPORABI NAJCENEJŠI
IN OBENEM NAJFINEJŠI

Blago za damske

plašče, kostume, krila ter bajno lepo svileni podlogo po neverjetno niskih cenah kupite pri tvrdki

Drago Schwab, Ljubljana.

Perilo

klobuke

čepice

čevlje

gamaše

dežne plašče, dežnike i. t. d.

kupite najceneje pri:

Jakob Lah, Maribor

Glavni trg 2.

Ni Vam več potrebno

godnjeti radi draginje, ker sedaj lahko dobite vse vrste blaga za obleke in perilo pri tvrdki

I. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR,

ALEKSANDROVA CESTA 15

po zelo znižani ceni

na pr. sukno po 60—, 70—, 90—, 100— Din itd., platno po Din. 11—, 14—, 16—, 20— itd., izgotovljene srajce Din. 44—, 50—, 56— itd., spodnje hlače po Din. 32—, 34—, 40— itd., izgotovljene obleke, in drugo za vsako ceno. Železničarji dobijo blago tudi na obroke.

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je kakšno

inseriratno politiko

delajo trgovci. — Trgovci so bolj navezani na Vas, nego Vi nanje!

Najboljši šivalni stroj

le edino le

Pouk v veseju brezplačno.

Večletna garancija.

Delavnica na razpolago

Grietzner in

Adler za rod-

binsko in obrtno

rabo v vseh opre-
mah

Josip Petelin, Ljubljana (Glas Prelopa-
vaga opozorila)

Proletarci!

Gostilne in kavarne,
ki nočejo vašega lista,
najbrže tudi vašega
denarja ne marajo.

Ustrezite jim!

15 let priznane

kapsule „LARUCIN“

zdravilo najslavnejše močno kaperico
(tripar) in boljši mokri. Škafja 20 Din
v vseh lekarnah. Direktor: APOTEKA
BLUM, SUBOTICA.

NAŠIM RODINAM

priporočamo
našo pravo domačo

KOLINSKO

čikorje,

izvrstan pridelanek za kavo.